

Dobro došli u Hrvatsku!

**Govor predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića na dočeku pape Benedikta XVI.,
Zračna luka Zagreb, 4. lipnja 2011.**

Vaša Svetosti! Dobro došli u Hrvatsku! Hrvatska je počašćena i raduje se Vašem dolasku. Iznimna mi je čast da Vam mogu biti domaćinom u Vašem državnom posjetu, a kao Predsjednik Republike dije-
lim i radost milijuna hrvatskih vjernika katolika koji Vas danas dočekuju kao Svetog Oca u pastirskom pohodu. Vaš dolazak pada u sretnom trenutku kada Hrvatska slavi dvadesetu obljetnicu uspostave suvremene demokratske države, države koja je u svoje zasade postavila dobrobit slobodnih pojedinaca. Obljetnica je to koja se poklapa sa zaključenjem naših pristupnih pregovora s Europskom unijom. Došli ste, Vaša Svetosti, u trenutku kada se - na već bliskom obzoru - jasno vidi ostvarenje potpunog formalnog političkog urastanja moderne Hrvatske u svijet kojemu Hrvatska kulturno oduvijek pripada. Ranim priznanjem Hrvatske kao države, u trenucima koji su bili presudni ne samo za nastanak nego i za sam opstanak moderne Hrvatske, Sveta je Stolica u političkom smislu odigrala ključnu povijesnu ulogu. Snagu političkog i moralnog autoriteta Svete Stolice i Katoličke Crkve slijedile su mnoge države, agresija na Hrvatsku je zaustavljena, i naš je državni opstanak bio osiguran. U modernoj povijesti 20. stoljeća, djelujući iz prostora svoje duboke duhovne slobode, Katolička je Crkva u Hrvatskoj, posebno u razdoblju revolucionarnog jednoulmlja, odigrala važnu ulogu u očuvanju hrvatskog nacionalnog bića i domoljublja. Za obranu naše zemlje to se pokazalo presudnim.

Hrvatska, zemlja s dugom kršćanskom tradicijom, s katoličanstvom kao bitnim elementom nacionalnog i kulturnog identiteta većine svojih građana, zalaže se za slobodu religije, za pravo vjerskih zajednica da se, u skladu s vlastitim uvjerenjima, slobodno organiziraju, za poštivanje posebnosti identiteta različitih konfesija te poštivanje njihova pravnog položaja. Zalaže se za promicanje ekumenske i interkonfesionalne tolerancije i dijaloga. To su vrijednosti koje pripadaju najboljim demokratskim tekovinama suvremenog svijeta, a ujedno su i baština Drugoga vatikanskog koncila, značajnog događaja u suvremenoj povijesti Crkve, u čijem su pokretanju i radu sudjelovali kardinal Franjo Šeper i teolog Tomislav Šagi Bunić, prvi promicatelji koncilskog optimizma i tolerancije u Hrvatskoj.

Međutim, mnogo dublju, korjenitu ulogu, ulogu koja danas nadilazi nastanak moderne nacije, suvremeno državotvorstvo, pa i samo domoljublje, odigrala je univerzalna Crkva kao nositelj kršćanske civilizacije

i kulture. To je civilizacija i kultura u kojoj su se radi dobrobiti čovjeka pojedinca slobodne volje spojili duh ljubavi i razbora. Život čovjeka pojedinca, bez obzira na vjersku pripadnost, život obitelji, naroda, države ili društva u kojem postoji sklad ta dva načela, dobar je život. Život u kojemu je napuštena ijedna od te dvije temeljne sastavnice nije dobar. U našem etičkom i moralnom sustavu vrijednosti shvaćamo da razbor imamo da bismo bili dobri drugom čovjeku u zajednici obitelji, naroda, društva. Kao bićima zajednice, mjera naše dobrobiti izmjerena je s dobrobiti našeg bližnjeg. Dobrobit zajednice i pojedinca moguća je ako smo na temeljima tradicije otvoreni i novim izazovima, ako smo spremni na viziju i promjene koje nosi suvremeni svijet, ako smo spremni raditi za budućnost. Otvorenost novim idejama i vrijednostima, čini nas sposobnim svladati izazove vremena koje dolazi.

Hrvatska je u svojim počecima bila izložena mržnji i bezumnosti, i izvana, ali i iznutra. Hrvatska je u svojim počecima stradala. Ali Hrvatska se ponosno digla na noge kao zemlja europskih vrijednosti. Vaša Svetosti, u osnovi našega današnjeg društva, nalazi se spremnost, odlučnost naših građana da se u trenucima najtežih izazova, hrabro, u najvišem činu razbora i ljubavi, stave na raspolaganje zajednici, pa i svojim životom. Vaš dolazak u Hrvatsku kao Vrhovnog Svećenika Katoličke Crkve o dvadesetoj obljetnici naše države, tu je i zato da se mi, ponosni baštinici kršćanske kulture i civilizacije, podsjetimo da se u samoj najdubljoj osnovi plemenite žrtve naših palih sjedinjuju upravo ljubav i razbor. Želio bih da nas žrtva naših palih, nestalih i osakaćenih obveže sve, svakog od nas, svakog građanina ove zemlje.

Obveza iz njihove žrtve najsnažnije se proteže na one među nama kojima su drugi građani povjerali upravljanje državom, nama kojima povjeravaju svojim trudom teško stečen novac zato da im služimo dobro i pravedno. Korupcija, bilo moralna, bilo materijalna, izravno je uperena protiv dobrobiti građana i države, protiv duha ljubavi i razbora, izravna je izdaja žrtve pale za Domovinu, izravna je izdaja demokratskih vrijednosti, izravna je izdaja i kršćanske baštine kojom se u Hrvatskoj toliko ponosimo. Premda je to možda manje očito, posebno iz perspektive i osjećaja nanesenih nepravdi, ali i mjera dobrobiti jednoga naroda ili jedne države u velikoj je mjeri određena mjerom dobrobiti naših bližnjih naroda, susjeda. Oslanjajući se na svoje kršćanske korijene, suvremena Hrvatska želi biti velikodušna

u opraštanju prema svojim susjedima, jer kroz opraštanje nalazimo put pomirenja, a u pomirenju uzajamnu dobrobit. Hrvatska nije otok, Hrvatska živi u svijetu, Hrvatska živi sa svojim susjedima. Makar nisam vjernik, u dubini svojih uvjerenja dijelim s vjernicima iste vrijednosti. Stoga sam i u temelje svoje unutarnje politike postavio pravdu i pravednost, a u temelje svoje međunarodne politike oprost i pomirenje među narodima.

Vaša Svetosti, u Vama, u Sv. Stolici, u Crkvi Katoličkoj i kršćanima u Hrvatskoj i u susjednim zemljama našao sam sudionike te politike. Spremljene sudionike oprosta i pomirenja našao sam i u drugim religijama s kojima se i u Hrvatskoj i u susjedstvu dodirujemo, posebno s pravoslavljem i islamom. Mi dijelimo iste temeljne vrijednosti, mi s njima živimo i moramo živjeti u skladu, jer ljubav i razbor ne žive među zidovima, nego univerzalno. Oprost i pomirenje, i sami neposredni proizvodi temeljnog jedinstva ljubavi i razbora, u osnovi su suvremene Europe. Kroz njih se suvremena Europa ujedinjuje, kroz taj se duhovni temelj naš kontinent gotovo sasvim oslobodio prijetnje rata, najvećeg zla čovječanstva. Kroz taj put oslobađanja od uskogrudnosti Zapadna je, Središnja i Istočna Europa prošla prije nas. Bez ovih dubokih kršćanskih osnova, bez praštanja i pomirenja,

ujedinjenje Europe ne bi bilo moguće. Ujedinjenje Europe u osnovi je kršćanski projekt. Upravo zbog te duboke ukorijenjenosti hrvatskoga naroda u kršćanstvo, uvjeren sam da će naši građani i građanke velikom većinom podržati pristupanje Europskoj uniji. I ovom Vam se prilikom, Sveti Oče, još jednom zahvaljujem na Vašem ustrajnom ohrabriranju hrvatske budućnosti u ujedinjenoj Europi.

Vaša Svetosti, Vaš je pastoralni posjet u najvećoj mjeri posvećen obitelji. U uvjetima ubrzane globalizacije, prodora lake i drukčije komunikacije kroz masovne medije i univerzalne društvene mreže, naša se društva pa i obitelji danas susreću s još neslućenim izazovima već zamijećenih promjena tradicionalne paradigme odnosa. Bez obzira u kojem se obliku u našoj suvremenosti ona pojavljivala, obitelj ostaje temeljnom jedinicom u kojoj se gradi svako, pa i hrvatsko društvo. Stoga je ona, kako stoji i u hrvatskom Ustavu, »pod posebnom zaštitom države«. Nalazimo se pred nizom velikih pitanja na koja tek trebamo naći odgovore. Svi ćemo, uključujući i mene, ovih dana veoma pažljivo saslušati Vaša razmišljanja, Vaše riječi upućene hrvatskim obiteljima, riječi upućene svima nama o obitelji. Neka nas Vaš dolazak još jednom podsjeti na ljubav, razboritost i pomirenje.

Papin posjet zagrebačkom nadbiskupu

Za susreta s papom Benediktom XVI. u Nadbiskupskome dvoru u Zagrebu 5. lipnja, nakon molitve Večernje u katedrali, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić darovao je Papi, kao njegov domaćin u ime Zagrebačke nadbiskupije, jedan primjerak Misala zagrebačke Crkve iz 1511. U Metropolitanskoj knjižnici ima više takvih primjeraka, multiplikata originala, a još se nekoliko njih čuvaju u drugim zbirkama u Hrvatskoj. O identitetu knjige može se saznati iz nekoliko napomena koje su otisnute na prednjoj i stražnjoj stranici. Tako se u prednjemu dijelu nalazi rubrika koja govori o tome da je to misal prema rubrikama zagrebačke Crkve, odobren u doba biskupa Luke (Baratina), tiskan u Veneciji 1511. (a tiskanje je počelo 1509.), s notama i likovnim prikazima.

Osim Misala zagrebačke Crkve, kardinal Josip Bozanić darovao je Svetomu Ocu prigodom susreta u Nadbiskupskome dvoru u Zagrebu unikatno nalivpero, izvještava papa.hr. Papa je autor tisuća ispisanih stranica teoloških promišljanja i radova, koje su uvelike utjecale na život i oblikovale misao Crkve tijekom posljednjih četrdeset godina.

To pokazuje i natpis posvete uz nalivpero: »Scribere ausus est.« (»Pisanje je odvažnost.«) Misao je to svetoga Augustina, naučitelja Crkve i jednoga od najplodnijih autora kršćanske književnosti, na čija se djela i papa Benedikt rado vraća, na njima nadahnjuje, promičući nauk Crkve.

Za izradu unikatnoga nalivpera odabrana je TOZ Penkala, kako bi se i u samome daru jasno iščitavao spomen na Hrvatsku. Ime Penkala pronosi hrvatsku kulturu i ostavlja »hrvatski trag« i onda kada pero ispisuje riječi na drugim jezicima. Tako inovator Slavoljub Penkala trajno pronosi slavu hrvatske domovine. Nalivpero je osmislio tehnolog Miroslav Pažanin, a izrađeno je u dva primjerka. Jedno je dar Svetomu Ocu, a drugo, kojim se Sveti Otac upisao u spomen-knjigu Zagrebačke nadbiskupije, ostaje u Zagrebačkoj nadbiskupiji kao spomen na pohod pape Benedikta Hrvatskoj i njegov boravak na Nadbiskupskome dvoru.

Nakon posjeta Nadbiskupskome dvoru u Zagrebu i fotografiranja s bogoslovima i njihovim poglavarima, papa Benedikt XVI. uputio se prema Zračnoj luci gdje je trebala uslijediti oproštajna svečanost. **IKA**